

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięczna z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbiorców w miejscu na miasto 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasa Oszczędnościowa nr. 2126.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 25. Tel. 243, Skrz. poczt. 45
Redaktor i kierownik wydawnictwa: Józef Kłopotowski
Wydawca: Józef Kłopotowski
Redaktor naczelny: Józef Kłopotowski
Sekretarz: Józef Kłopotowski

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przez tekstem 40 gr. W tekście wiersz napisany 25 gr. Wiersz napisany 15 gr. Najniższa ogł. drobna 15 zł. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Oczekiwano skłóne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100 proc. droższe.

Opieka prawna nad młodzieżą rzemieślniczą

Wkrótce wejdą w życie zatwierdzone przez ministerjum przemysłu i handlu przepisy, regulujące stosunek pomiędzy uczniami rzemieślniczymi, tak zwanymi terminatorami, a ich majstrami. Brak takich przepisów odczuwał się bardzo dotkliwie, stwarzając szerokie możliwości do eksploatacji pracy nieletnich z istotną szkodą nie tylko dla zdrowia i moralnego wychowania, ale samej nauki rzemiosła, lecz i rzesz młodocianych adeptów sztuki rzemieślniczej różnych zawodów.

Przepisy te, które są rozwinięciem obowiązujących dotąd ustaw w dziedzinie pracy i prawa przemysłowego, potwierdzają między innymi i nakaz ustawy o ochronie pracy młodocianych i kobiet zabraniającej przyjmowania do pracy młodocianych poniżej lat 15; żądają od terminatora przed wstąpieniem do nauki rzemiosła spełnienia obowiązku szkolnego — jeżeli w danej miejscowości jest wprowadzone powszechne nauczanie — oraz zaświadczenie lekarza, wskazanego przez inspektora pracy, że proponowana młodocianemu praca nie przekracza jego sił.

Inowacją w przepisach jest żądanie świadectwa o uzdolnieniu zawodowym wydanego przez instytut badań psychotechnicznych, jeżeli istniały takie w miejscu zamieszkania, względnie zatrudnienia kandydata wniejse.

Nie wdając się w detale, chcielibyśmy zwrócić uwagę jedynie na najbardziej zasadnicze punkty przepisów. Zastępuję tu na podkreślenie przedewszystkiem par. 1 przepisów, w myśl którego nadal w przemyśle rzemieślniczym wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznym wykształceniem uczniów tylko tym osobom, które na były prawo używania tytułu mistrza, (majstra) rzemieślniczego. W okresie zaś najbliższych trzech lat i tym osobom, które zdały z wynikiem pomyślnym egzamin na czeladnika i pracowały co najmniej pięć lat w danym zawodzie, lub osobom, które co najmniej 8 lat wykonywały samodzielnie dane rzemiosło.

Niemniejsze znaczenie ma par. 7 przepisów, który zabrania przyjmowania uczniów i terminatorów rzemieślnikom, skazanym wyrokiem sądowym za przestępstwa, popełnione z chęci zysku, lub przeciw moralności publicznej, oraz rzemieślnikom, którzy dopuścili się ciężkiego uchybienia względem swoich uczniów.

Par. 7 przepisów nakazuje przyjmowanie ucznia jedynie na podstawie pisemnej umowy.

Par. 8 określa czas nauki od 3 do 4 lat, zależnie od rodzaju rzemiosła.

Par. 21 zaznacza, iż pryncypał, uprawniony do przyjmowania uczniów na naukę, może przyjmować ich w liczbie ustalonej rozporządzeniem właściwej władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Każdemu, kto trochę bliżej mógł przyrzeć się warunkom, w których odbywała naukę zawodową nasza młodzież rzemieślnicza, doniosłość tych przepisów jest oczywista. Dzięki wprowadzeniu ich w życie, cała masa „fuszerów”, nie mających nierzadko najmniejszego pojęcia o swoim rzemiośle, oraz jednostki o niskim poziomie moralnym — zostaną izolowane od „nauczania” i wychowania naszej młodzieży rzemieślniczej.

Dzięki tym przepisom w przyszłości będą wykluczone liczne wypadki, kiedy oddany do nauki rzemiosła chłopak czy dziewczyna u-

Dziś w niebo wstąpi Pan...

Zwyciężył śmierć i Krzyż...
Dziś w niebo wstąpi Pan,
Ramiona Boskie uniosł wzywy
Fonad schyłku ludzki las...
A słońce między łazie szara doła...
Staje strwożona gdzieś przy Bożej ręce
Złotywas na krzyż rozpraczone ręce
I wzrokami smutnym patrzy w zbożne pola.
A ludzie suną, jak cienie się chwieją,
Wicher rozwiewa im zbiełaty włos,
A ludzie suną za słońca nadzieją
Idą i płaczą przywołują los.
Niesch się podnosi, kto na drodze padł.
Bo z słońca wiara trzeba w przyszłość iść—
O dobry, słodki Chryste! Chryste!
Choć los was rzuca jak serwany liść
Ujrzyście oto słońce promienie,
Znalazły w płasku Świętej Stopy ślad.
I znów się piosnka skowronka rozdzwoni
A śnieg między rozkwiata strotokroki,
Za słońca górę wyniosła się smutki
Lzy się wyniosła na braterskiej dłoni.
I świąt się Boża miłość odmienia, —
Bo już się niebo gromami nie chmurzy...
Czekaj znalazł serce w kwiatku polny rósł
Wyjął rękę do łaski promienia.
Stanisław Borucki

Nowe sprawozdanie p. Devey'a

Wpływy podatkowe za rok 1929/30 pomyślne, natomiast dużo nieprzewidywanych wydatków

Warszawa. — Ukazało się w druku sprawozdanie nr. 10 p. Ch. S. Deveya, zagranicznego członka Rady Banku Polskiego i doradcy finansowego rządu polskiego za pierwszy kwartał 1930 r.

W części pierwszej p. Devey m. in. pisze:

Z powodu depresji gospodarczej szybki wzrost dochodów został powstrzymany i utrzymał się mniej więcej na poziomie roku ubiegłego, wydatki zaś, które odpowiednio wzrastały, ograniczyły się do sumy cokolwiek tylko wyższej aniżeli w roku 1928-29. W roku 1929-30 dochody wynosiły złotych 3,300,674,000, wydatki złotych 2,970,742,000 zł. Nadwyżka więc dochodów nad wydatkami wynosi 59,232,000 zł.

Wpływy podatkowe były pomyślne w obliczu depresji gospodarczej. Postępując się zasadniczo tym samym systemem co w roku ubiegłym, wpływy podatkowe wynosiły 1,736,135,000 zł., czyli prawie tyle, co w roku 1928-29. Podatek przemysłowy, który ze względu na osłabioną działalność handlową został oficjalnie w budżecie 1929-30 zmniejszony o 29 proc. od sumy otrzymanej w roku 1928-29.

Opłaty stemplowe i patentowe przyniosły 203,551,000 zł., w porównaniu ze sumą 198,933,000 zł. w roku 1928-29. Monopole państwowe wpłaciły skarbowi 886,049,000 zł., tj. nieco mniej niż w roku 1928-29. Źródłem dochodów najbardziej dotkniętych przez niepomyślną w roku gospodarkę były cła. Z przedsiębiorstw państwowych

ROWERY „ŁUCZNIK”

PAŃSTWOWYCH WYTWÓRNI UZBROJENIA
WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO REJONOWE
Syndykat Rolniczy Częstochowski S.A.
w Częstochowie, Piłsudskiego 15, tel. 173 i 270.
ODDZIAŁY: KRZEPICE, WIELUŃ, ŻARKI PRZYRÓW.

Teatr-Kino „CASINO”

ul. Kołofuski Nr. 18.
Dziś w środę po raz ostatni!
Wielki film o porwującej treści! Głośny skandal nowojorskiej aktorki!
JEGO NIEWOLNICA
Wstrząsający dramat, obyczajowo-psychologiczny
W rolach gł. Dawno niewidziana wampirzyca Anglii Dorota Marchall oraz prawdziwie męski, silny o mocnym charakterze Milton Silla
Kobieta — która stała się przez zdradę bogatego przyjaciela i ucieka do jedynego w wyp. podulotowca... Dramat porwującej treści! Napięcie! Świeża treść! Świetny film!
NAD PROGRAM:
Najnowsza przygoda Miksa || Aktualności z Polski i całego świata.
Ceny miejsc: Krzesła I m. 80 gr., II m. 1 zł., III m. 1.50
Balkon 1.50 gr. Początek przedstawień: w niedziele o 5.30, w soboty o 4.30, w dni powszednie o 5.30. Ostat. seans o 9.45.

Kino „UCIECHA”

Od środy 28 do piątku 30 maja
2 osoby za 1 złoty.
Dla młodzieży 80 gr., 100 gr., 1.20 zł. Dla młodzieży 50 gr., 75 gr., 1.00 zł.
Początek w czwartek 5.30, w piątek 5.30, w sobotę 5.30, w niedzielę 5.30.
Ostatni seans o 9.30 wieczorem
2 osoby za 1 zł. Od środy 28 do piątku 30 b. m. Wielki podwójny! Sensacyjny i wesoly program! Dawno niewidziany słynny atleta Marco wystąpi w wielkim sensacyjnym filmie p. t.
KRZYK W PUSTYNI
12 aktów atolepnych przywód Marca w cyfku.
12 aktów wesoła komedia p. t. — **SZALONY BRZDĄC**
3 akty walk. 11 program 3 aktowa komedia p. t.
„OJ, TE DZIECI” — dawno przygody dzieci. Program zachęcający.

poczty, telegrafy i telefony dały dobry wynik przynoszący złotych 26,940,000, zamiast 15,049,000 zł. przewidzianych w budżecie.

Koleje państwowe z powodu wielkich strat spowodowanych srogą zimą 1928-29 nie mogły nie wpłacić skarbowi i jednocześnie były zmuszone uszczuplać swoje nakłady inwestycyjne.

Przechodząc do omówienia wydatków państwowych sprawozdanie stwierdza m. in., że dochody państwa nie wpływały sztywnie, aniżeli przewidywał budżet, natomiast powstał szereg stosunkowo dużych nieprzewidywanych wydat-

ków, co spowodowało konieczność obciążenia innych pozycji, celem dostosowania wydatków do dochodów. Ostrożna polityka ministerstwa skarbu zapewniała w każdym miesiącu roku budżetowego małą nadwyżkę dochodów nad wydatkami. Sprawozdanie z 1 kwietnia 1930 roku wyszczególnia następujące pozycje zasobów skarbowych: W kasach skarbowych złotych 56,897,376,56; na rachunek ministerstwa skarbu w P. K. O. 24,342,855,802,68; na rachunek ministerstwa skarbu w Banku Polskim złotych 154,183,563,13; razem złotych 245,366,742,17.

Teatr „ODEON”

ul. Aleksa Nr. 27.
EKRAN I scena razem!
EKRAN I scena razem!
Na Ekranie! Od wtorku 27 do piątku 30 maja rb. **Dziś sensacja!**
Najbardziej zagadkowy wypadek, jaki kiedykolwiek notowały kroniki kryminalne.
JEZIORO MIŁOŚCI
Porwujący dramat na tle zabójstwa w „Luca Parku”, osnuty na prawdziwym zdarzeniu i opracowany w wydatnym współdz. władz policyjno-śledczych.
W rolach gł. **Grita Ley**, uroczą **Hanni Welcke**, młody amant **Rolf Goth**, oraz wymienny aktor charakterysty **KURT GERSON** jako „Żelazny Franek”.
Nad program: **KRONIKA FILMOWA**. (Aktualności chwili bieżącej).
NA SCENIE: BRONISŁAWA BRONOWSKIEGO z nowym Przedostatnie występy repertuar
Przedostatni występ Przedostatni występ
DUET MELLEROWICZÓW **PEPITY ALEMANI**
nowy program charakterystyczny (Altmanawy) (nowe tańce charakter.)
Kierownik artystyczny **E. BOLSKI**
Ceny miejsc: 25, 50, 75, 1.00, 1.50, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00, 25.00, 26.00, 27.00, 28.00, 29.00, 30.00, 31.00, 32.00, 33.00, 34.00, 35.00, 36.00, 37.00, 38.00, 39.00, 40.00, 41.00, 42.00, 43.00, 44.00, 45.00, 46.00, 47.00, 48.00, 49.00, 50.00, 51.00, 52.00, 53.00, 54.00, 55.00, 56.00, 57.00, 58.00, 59.00, 60.00, 61.00, 62.00, 63.00, 64.00, 65.00, 66.00, 67.00, 68.00, 69.00, 70.00, 71.00, 72.00, 73.00, 74.00, 75.00, 76.00, 77.00, 78.00, 79.00, 80.00, 81.00, 82.00, 83.00, 84.00, 85.00, 86.00, 87.00, 88.00, 89.00, 90.00, 91.00, 92.00, 93.00, 94.00, 95.00, 96.00, 97.00, 98.00, 99.00, 100.00.

I NAGRODĘ w ogólnej klasyfikacji I NAGRODĘ w swej kategorii otrzymała „TATRA” w konkursie na najlepszą motocykl z silnikiem 4. d. V. 30 z. z silnikiem 4.90 l. na 100 km. Wyłącznie przedstawicielstwo rejonowe Biuro Techniczne „PROMIEN” N. Mari Panny L. 30. Telefon 44.

Odpowiedz niemiecka na notę polską

Komisja mieszana rozpoczyna badanie krwawego zajęcia granicznego w Opaleniu
Fantastyczny raport niemiecki.
Berlin. — Urzędowa agencja Wolffa komunikuje: Poseł polski przy rządzie niemieckim zaprotestował w związku z zajęciami pod Neu bofen przeciwko pogwałceniu granicy polskiej przez strażników niemieckich i porwaniu dwu urzędników polskich oraz uprowadzeniu ich na terytorium niemieckie w dniu 26 maja. Oprócz tego zaproponował powołanie mieszanej komisji polsko-niemieckiej, która ma stwierdzić stan sprawy.
Na to odpowiedziano posłowi polskiemu w ministerstwie spraw zagranicznych, że protest jego musi być odrzucony, gdyż krok polski jest sam w sobie sprzeczny(?). — Z jednej strony Polska proponuje powołanie komisji mieszanej do zbadania sprawy, z drugiej strony chce wpłynąć na pomyślnie dla siebie orzeczenie komisji mieszanej przez to, że już z góry protestuje przeciw postępowaniu urzędników niemieckich, podczas gdy wedle wyniku śledztwa niemieckich czynników miarodajnych nie Niemcy, lecz Polacy przekroczyli granicę niemiecką(?) i dopuścili się na terytorium niemieckim czynów gwałtownych. Zrezygnuj rząd niemiecki uważa, że wspólne zbadanie i wyjaśnienie stanu rzeczy i powierzenie tej sprawy komisji mieszanej za wskazana. Posłowi niemieckiemu w Warszawie było polecono przedstawić rządowi polskiemu stanowisko niemieckie w powyższym sensie. Warszawa. — Według nadeszłych do Warszawy wiadomości, rząd Rzeczy zgodził się na propozycję rządu polskiego powołania komisji mieszanej polsko-niemieckiej dla zbadania przebiegu zajęcia w Opaleniu. Komisja mieszana już jutro rozpoczyna swoje prace na miejscu wypadku. Przyjęcie przez rząd Rzeczy propozycji polskiej nastąpiło, jak należy przypuszczać, ze względu na jasne fakty, przemawiające przeciwko niemieckim oficernom straż granicznej. W każdym razie przyjęcie propozycji polskiej jest pozytywnym zwrotem w niesłychanym incydencie. Berlin. — Dzisiaj przed południem przybył do Berlina zastępca prezydenta reencji kwidzyńskiej, który przedstawił osobiście ministrowi w spraw zag. p. Curtiusowi dotychczasowe wyniki śledztwa, przeprowadzonego przez władze niemieckie.

kie w sprawie wypadku na granicy polsko-niemieckiej.

Wedle raportu niemieckiego, wydarzył się dwa zupełnie oddzielne incydenty.

Pierwszy rozegrał się w sobotę o godz. 9-jej wieczór. Urzędnicy polscy, wedle tezy niemieckiej, przekroczyli mieli granicę polsko-niemiecką i wtargnęli do budki strażniczej w Neuhoften, oddalonej o 25 m. od granicy.

Kiedy w budce zostali zaskoczeni przez niemieckich urzędników policji, jeden z urzędników polskich dał strzał, raniąc urzędnika niemieckiego w lewy bok. Ten ostatni odpowiedział wystrzałem z rewolweru, który ugodził śmiertelnie w brzuch podkom. Liskiewiczem.

Drugi incydent wydarzył się dopiero o północy, kiedy inni polscy urzędnicy graniczni rozpoczęli ostrzelanie domu(?) tak, iż odprawienie aresztowanych Polaków mogło się odbyć tylko pod grudem polskich kul(!).

Niemiecki urząd spraw zagr. pocelił utworzenie specjalnej komisji, która dokładnie jeszcze zbada prawdziwość raportu, opracowanego przez rejencję w Kwidzynie.

Aresztowany urzędnik polski, komisarz Biedrzyński znajduje się w więzieniu w Kwidzynie, gdzie podano go dokładnemu przesłuchaniu.

Dzienniki niemieckie twierdzą, że władze dążą do wyjaśnienia motyw(?) i, które kierowały urzędnikami polskimi, w celu stwierdzenia, czy działali oni z pobudek osobistych, czy politycznych(?).

Kroki rządu niemieckiego wdrożone będą po ukończeniu dochodzeń przez komisję pruskiego ministerstwa spraw wewnętrznych.

TELEGRAMY

LITWINI PRZESTRASZYLI SIĘ SWYCH PROWOKACJI.

Kowno. — Pogrom ludności polskiej w Kownie, dokonany za wiedzą władz litewskich, wywarł w kołach dyplomatycznych jaknajbardziej niekorzystne wrażenie.

Pod wpływem nastrojów dyplomatów bawiących w Kownie, organ urzędowy „Ljetuwas Aidas” zamieszczył komunikat, donoszący, że władze postanowiły wdrożyć śledztwo w sprawie wypadków piątkowych i winnych pociągając do odpowiedzialności. Ponadto dziennik zamieszcza artykuł, w którym wylewa łyżę krokodyla z powodu wypadków i zwała winę na niekulturalne elementy, które je wywołały.

Również z artykułem potępiającym wystąpił organ ludowców „Ljetuwas Zinjos”, który pisze, że nie należy kierować się moralnością, bohotentocką i uciekać się do niskiej zemsty. Takimi środkami nie można nikogo przekonać. Ekscesy kowieńskie nie mogą zagranicą wywrzeć dodatniego wrażenia.

Prasa niemiecka o jaśsiu granicznym?

Berlin. — Wczorajsza prasa w czarna, zamieszczając oficjalny komunikat o jaśsiu granicznym w pobliżu Opalenicy, opatrzone swe depesze krótkimi komentarzami. „B. Z. am Mittag” informuje, że zdaniem pruskiego ministerstwa spraw wewnętrznych — nie chodzi tu o konflikt z pruskimi urzędnikami granicznymi. Dziennik przypomina przy tej sposobności, że oprócz niemieckich urzędników pogranicznych i Reichswehry, patroluje na granicy jeszcze żandarmeria niemiecka.

„Nachtausgabe” podkreśla, że Reichswehra zupełnie nie brała udziału w incydencie.

„Lokal-Anzeiger” wyraża ubolewanie, że urzędy niemieckie zwracają z wyjaśnieniami, pozwalając w międzyczasie stronie polskiej przedstawić bieg wypadków w oświetleniu, odpowiadającym Polsce.

„Deutsche Allgemeine Ztg.” zarzuca polskiej strażi granicznej, iż zachowuje się zawsze prowokacyjnie(?). Dziennik wzywa rząd Rzeszy, ażeby czynnikom warszawskim w energicznej formie zwrócił uwagę na niemożliwość dozniesienia stan stosunków(!) na pograniczu polsko-niemieckim.

„Boersen Ztg.” posuwa się jeszcze dalej twierdząc, że Polska oddaje się na „prowokację”(!!) podstępnie, iż liczyć może na po-

parcie ze strony Francji.

„Der Jungdeutsche” liczy się z przewlekaniem kroków dyplomatycznych niemieckich w tej sprawie ze względu na to, iż chodzi tu o akcję pruskiego posterunku policyjnego, podczas gdy prawo wstąpienia na drodze dyplomatycznej wobec Polski przysługuje rządowi Rzeszy.

Prasa demokratyczna z wyjątkiem „Berliner Tageblatt”, który zamieszcza wiadomość o incydencie pod alarmowym tytułem „Atak Polaków na niemiecki posterunek policji pogranicznej”, w tonie umiarkowanym podaje szczegóły zajścia.

KRÓL ANGIELSKI ZANIEMOGŁ
Londyn. — Król angielski zachorował. Lekarze zabronili mu brania udziału w konferencjach i w przyjęciach publicznych w pałacu królewskim.

ZEPPELIN PRZEZBURZE

Pernambuco. — Podczas silnego wichru, przymocowany do maszty sterowiec „Graf Zeppelin” zo stał przygnieciony do ziemi, tak, że gondola z motorem uległa uszkodzeniu. Odłot sterowca został z tego powodu odłożony do jutra.

Potwór z Düsseldorfu opowiada o swych zbrodniach

Berlin. — Śledztwo policji w Düsseldorfie posunęło się tak daleko, że stwierdzono, iż Kuerten z całą pewnością dokonał napadu w lesie grafenberskim dnia 14 maja b. r. oraz napadu na Gertrude Schulte 25 sierpnia 1929. Obie dziewczyny z całą pewnością rozpoznały Kuertena jako sprawcę. Kuerten opisał oba wypadki zupełnie zgodnie z opisem obu dziewcząt i podał wiele szczegółów, które mogły być wiadome tylko sprawcy.

Uważa się dalej za pewne, że Kuerten dopuścił się zamordowania Marij Hahn, 11 sierpnia 1929 r. w Patendell, Również i w tym wypadku podał Kuerten wiele szczegółów, które tylko mógł znać morderca. Szczególnie obciążają jest jego opis łopaty, przy pomocy której zakopał jej zwłoki. Łopatę tę znaleziono ukrytą w rowie pod krzakami.

Również za pewne uchodzą dokonanie przez Kuertena zbrodni na Gertrudzie Alberman.

Prasie oświadczone, że prace grafologa dra Schneickerta wykazały niezbicie, iż Kuerten jest autorem znanego już listu do zamordowanej Gertrudy Alberman, zwłaszcza, iż w tym wypadku podał Kuerten wiele szczegółów, pokrywających się z obiektywnym stanem rzeczy, ustalonym przez policję.

Dotychczasowe konfrontacje wykazały, że można Kuertena uważać za sprawcę napadu na Maurerową i Karolinę Gertrass, które wrzucił po tem do Duessell. Sam Kuerten rozpoznał obie z latwością i w ich obecności opisał przebieg napadu. Na stawiane mu przez obu świadków zapytania, odpowiadał pewnie i trafnie.

Przebito nożem dnia 26 sierpnia 1929 r. w Lierenfeld, Henryk Kornblum, rozpoczął go przy konfrontacji, natomiast Kuerten oświadczył, że zna jego nazwisko z gazet, jako jedną z trzech ofiar, które pokoleżył, rzucając się na ślepo z nożem.

Maitlowa i Anna Goldhausen, które przebił w tym samym dniu, nie rozpoznały go napewno, ponieważ widziały go tylko przelotnie.

Policja opublikowała w prasie fotografie Kuertena i wezwała do zgłoszenia się wszystkich, zwłaszcza kobiety i dziewczęta, które się z nim spotkały, lub zostały przez niego zaczepione lub zniewolone. Kuerten przystąpił do wielu napadów na dziewczęta, nieznanymi jeszcze policji, ponieważ ofiary tych napadów nie zgłosiły się na policję.

Berlin. — Wczoraj w godzinach popołudniowych przed przystankiem policji w Duesseldorfie gromadzić się zaczęły coraz liczniejsze tłumy ludności, z których padały groźne

REINHOLD BROTH

Intendant Szpitala Sejmiku Częstochow, przy ul. Wielkoleśkiej. Po krótkich cierpieniach przeszedł się do Wicznosci dnia 27.V.1930 r. przeżywszy lat 73.

Wyprowadzenie drogił nam zwłok z domu łobry przy ul. Wielkoleśkiej 56, odbędzie się w dn. 30 maja b. r. o godz. 9 rano na cmentarzu ewangelickim św. Rocha. Na smutny ten obrzęd zapraszają go rodziny w głębokim smutku pozostali
Sya, synowa, wauki i rodziina.

okrzyki, domagając się śmierci dla masowego mordercy. Sytuacja z godziny na godzinę zaostrza się w miarę wzrastania pewnością, że Kuerten jest istotnie masowym mordercą z Duesseldorfu, wzburzenie wśród ludności wzrasta.

Silne oddziały policji otoczyły gęstym kordonem gmach przystanku policji. Zachodzi obawa, że rozgorączkowany tłum wtargnie do więzienia i dokona samosądu na strasznym zbrodniarzu.

WYROK W SENSACYJNYM PROCESIE KOMUNISTYCZNYM W BIAŁYMSTOKU.

Białystok. — Wczoraj w sądzie okr. w Białymstoku zakończył się proces przeciwko zastępcy notariusza i właściciela majątku ziemskiego Włodzimierzowi Dąbrowskiemu oskarżonemu o uprawianie w latach od 1920 do 1929 r. działalności komunistycznej. Wymieniony wchodził w skład okręgowego komitetu, a następnie centralnego komitetu komunistycznej partii zachodniej Białorusi.

Przewodniczący sądu okr. Zubelewicz po dłuższej naradzie ogłosił wyrok, na mocy którego Dąbrowski skazany został na 5 lat ciężkiego więzienia. Jednocześnie sąd uchylił dotychczasowy środek zapobiegawczy 15.000 zł. kaucji i zarządził niezwłocznie aresztowanie Dąbrowskiego, co zostało wykonane na sali sądowej.

ZAJŚCIA W PŁOCKU NA TLE BEZROBOCIA.

Warszawa. — W dniu wczorajszym w Płocku bezrobotni urządzili kilka burd. Mianowicie usiłowali oni wdrzeć się do ratusza, zdemolować lokal i rozpedzić urzędników. Wezwana w porę policja natychmiast rozpoczęła rozpedzanie bezrobotnych, ci zaś w odpowiedzi, uzbliżyli się poprzednio w kamienne, zaczęli obrzucać policję. W rezultacie kilkanaście osób odniosło okaleczenia. W wyniku rozpraszania 14-tu najbardziej awanturniczych się bezrobotnych aresztowano. Obecnie panuje tam już spokój.

Z Sejmu Śląskiego

Katowice. — Wczoraj o godz. 12 w południe, odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranego sejmu śląskiego. Uroczystego otwarcia dokonał wojewoda Grażyński. Przewodnictwo z tytułu starszeństwa miał obok pos. Giebel z klubu Ch. D., jednakże zrzekł się, wobec czego, jako drugi z kolei najstarszy wiekiem, przewodniczył pos. Korfany. Przed przystąpieniem do obrad posłowie komunistyczni wywołali hałaśliwą demonstrację, która zakończyła się wywiedzeniem ich z sali przez straż marszałkowską.

Po półgodzinnej przerwie, o godzinie 1-jej po poł. przystąpiono do wyboru marszałka sejmu śląskiego. Wybrany jest większością głosów pos. Konstanty Wolny, który stanowisko marszałka zajmował również w poprzednim sejmie śląskim.

Przystąpiono z kolei do wyboru wicemarszałków, którymi wybrani są: dr. Pant (Niemiec), Dąbrowski (sanacja), dr. Caspari (P. S.) i Kędziór (Ch. D.).

WIELKIE NADZUCYJA W MAgAZYNACH KOLEJOWYCH W SKARZYSKU.

Kielce. — Na węzłowej stacji kolejowej Skarżysko-Kamienna wykryto grube nadzucyja na skłodę skarbu państwa, które polegały na tem, że z magazynów kolejowych wydawano węgiel, pokost, materiały techniczne itd. bez pokwitowania. Dalej, gdy węgiel był wydawa-

ny za pokwitowaniem, to w ilości kilkakrotnie wyższej, niż to opiewało na kwitcie. Straty poniesione przez skarbnicę państwa są znaczne i afera — jak slychać — zatacza szerokie kręgi.

Do chwili obecnej aresztowano kupców żydowskich: Szlam Rotenstein, Arona Binostka i Moszka Binostka ze Skarżyska oraz مالکازa pokojowego Feldmanna z Kielc. Dalsze energiczne dochodzenia i aresztowania w toku.

BURZE I ULEWY NA WILEŃSZCZYNIE.

Wilno. — W poniedziałek wczesnym porankiem nad Wilnem i okolicą

wielka burza, połączona z ulewą i piorunami. Wskutek ulewy na przedmieściach miasta oraz w wielu punktach śródmieścia woda wdarła się do suteryn i piwnic, wyrządzając mieszkańcom szkody. Również wielka burza przeciągnęła nad powiatem wileńsko-troickim, która w rządziła mieszkańcom dotkliwie straty. Od uderzeń piorunów w dwóch gminach spaliły się trzy chlewy, dwie stodoły oraz zabitych zostało kilka krów w lesie Jaszuńskim.

PRZYGOTOWANIE SZALUISÓW DO POGROMU MNIEJSZOŚCI POLSKIEJ.

Wilno. — Widział pogranicza polsko-litewskiego zauważono gorące krocze przegrupowanie się oddziałów szaulisów. Miejscowa ludność polska jest wysoce tem zaniekopojana; obawiając się czynnych wystąpień pogromów. Wielu przeczorniejszych ukrywa dobytek, by w razie niebezpieczeństwa, móc łatwiej zbiec do pobliskich miast. Szauliści wcale nie kryją się z tem, że chcą „położyć kres obecnym stosunkom”.

KRONIKA

Czwartek 29 MAJA

Pańskiego. — Święto Wniebowstąpienia Pańskiego.

Na czwartek dzisiejszy przypada święto Wniebowstąpienia Chrystusa Pana, obchodzone przez cały świat katolicki.

We wszystkich kościołach miejscowych odprawione zostaną uroczyste nabożeństwa w porządku zwykłym, przyjętym na każdą niedzielę.

— Poświęcenie i otwarcie boiska sportowego przy Ognisku Niepodległości.

Dziś, w czwartek, o godz. 3-jej i pół po poł. odbędzie się uroczystość poświęcenia i otwarcia boiska sportowego przy Ognisku Obrony Niepodległości im. Marsz. J. Piłsudskiego. Boisko mieści się przy zbiegu ul. Kordeckiego i Pułaskiego, wybudowane zaś zostało staraniem Stow. Pracy Społ.-Wych., jako pierwszy etap realizacji uchwały Komitetu Obywatelskiego w sprawie budowy żywego pomnika 10-lecia Niepodległości.

— Poświęcenie sztandaru Zw. Detalicznego Kupiectwa.

Dziś, w czwartek, odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru części Oddziału Centr. Związku Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego Rzeszy w Kielcach.

Program uroczystości jest następujący: o godz. 9-jej r. — zbiórka delegacji i zaproszonych gości na placu przed Bazyliką Jasnogórską, o godz. 9-jej m. 30 r. — uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru w Bazylice, o godz. 10-jej m. 30 — powrót z Jasnej Góry do sali Rady Miejskiej, o godz. 11-jej m. 30 — powitanie gości, przemówienia i wbijanie gwóźdźi pamiątkowych w drzewce sztandaru, zakończenie uroczystości.

— Od Redakcji.

Z powodu przypadającego na czwartek święta Wniebowstąpienia Pańskiego, następnym numer naszego pisma ukazuje się w piątek o zwykłej porze.

— Poranek muzyczny i zbiórka uliczna na rzecz bezrobotnych.

Dziś, w czwartek, o godz. 12-jej w poł. w sali kina „Casino” staro-

niem Komitetu Wzajemnej Pomocy Bezrobotnym odbędzie się poranne muzyczny o nast. programie: koncert orkiestry 27 p. p., dyr. J. Epiński (skrzypce), koncert symfoniczny orkiestry Seminarium Nauki Męskiego, występy zespołu artystycznego z udziałem p. B. Bronowskiego i duetu charakterystycznego pp. Mellerowiczów.

W dniach 28 i 29 b. m. Komitet urzędująca zbiórka uliczna. Dochód i poranek i zbiórki przeznaczony jest na zakup stołków i towarów dla bezrobotnych, którzy otrzymali placę na handel pod Jasną Górą.

Bezwartpnie poranne kł i zbiórka cieszyć się będą powodzeniem.

— Wielka zabawa i koncert w parku.

Dziś, w czwartek, 29 b. m., w parku 3-go Maja odbędzie się wielka zabawa i koncert wraz z loterią fantową, urządzone staraniem Komitetu Rodzicielskiego i Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza. Loteria fantowa będzie nader bogata, zawiera bowiem mnóstwo cennych fantów, jak radio-aparaty, kury, kaczki i t. p.

Początek o godz. 3-jej po poł.

Przy sprzyjającej pogodzie zabawa i loteria niezawodnie zgromadzą w parku tłumną publiczność oraz całą naszą młodzież szkolną, a wówczas wesoło będzie i gwar no.

— Kto dziś ma się stawić przed Komisją Poborową?

W dniu 30 b. m. o godz. 8-jej rano przed Komisją Poborową przy Kilińskiego 13 stawić się muszą: dowodami osobistymi ci poborowi — czestochochowie z kat. „B” r. 1908, których nazwiska rozpoczynają się na litery od C do L.

— Wielka zabawa na Dąbju.

Dziś, w czwartek, staraniem Tow. Kul. Osów. przy fabr. „Warta” w p. sejsji p. Janoty na Dąbju odbędzie się wielka zabawa taneczna z bardzo urozmaiconym programem. Orkiestra doborowa kolejarzy, budoł obficie zaopatrzone, corso kwiatów, wy. konkurs strojów ludowych, ty wy Pat i Patachon i wiele innych mile widzianych atrakcji. Początek o godz. 2 p. p. Wejście 50 gr. Dojazd miejskimi autobusami.

— Wycieczka rowerowa kl. „Victoria”.

Dziś, w czwartek, odbędzie się wycieczka rowerowa członków sekcji kolarkiej kl. „Victoria” do Grubowu przez Mykanów. Zbiórka na torze przy ul. Dąbrowskiego 15 o godz. 8-jej rano.

— Obozy letnie dla instruktorów piłkarskich.

W lecie b. r. urządzone zostają dwa obozy 3-tygodniowe dla instruktorów piłkarskich. Obozy te odbędą się na wal w tarminach od 1 lipca i 1 sierpnia b. r., przyczem zaledwie drobna opłata będzie ściągana od uczestników za cały czas pobytu w obozie.

Warsz. Okr. Związek Piłki Nożnej, zajmujący się organizacją różnych obozów, rozesał do wszystkich klubów piłkarskich w całej Polsce ankietę, która do dnia 1 czerwca musi być zwrócona pod adresem Związku (Warszawa, ul. Nowowiejska 2). W dniu tym zostają bowiem zamknięte zapisy dla uczestników, których liczba musi być

Nowości
Od strody 28 maja i dai następu. ul. Fanny Marji Nr. 12

Dziś! Najpotężniejszy film świata w wersji niemieckiej
Wzruszająca karta historii
Dziś!
Monumentalny przebieg ilustracji zakulisowe i strajki dworskie obojętnego państwa.
Potężny dramat w 12 wielk. akt.
W rolach głównych:
Marguette ex Desires, Maryoyna Capri, Jaque Catalani, Petrowicz. Film powstany ilustracje zakulisowe i strajki dworskie obojętnego państwa. Wielkie bitwy! Epopeja sily i bohaterstwa!
Dla doposażenia tego potężnego filmu dajemy najlepsza
Republika dziecięca

„EXPRES”
Miaro prób, tłumaczeń i przepisy wale na maszynach
Franciszka Francuza
Częstochowa II Aleja 61, tel. 696.
Zawiadamia F. T. kiljantów, do przysyłki protokółowe wokale i wyroki sądowe do wyegzekwowania.

ściśle ograniczona. W interesie wszystkich klubów...

- Ze Szkoły muzycznej.

W szkole muzycznej dyr. L. Wawrzynowiczka...

- Ze sportu.

W dniu dzisiejszym o godz. 4 po północy...

Z Komitetu Społecznego

Niesienia Pomocy Bezrobotnym

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Wydziału Wykonawczego Komitetu Społecznego...

Bogobowicz - Przewodniczący sekcji rozprawy...

Komunikacja powyższe równocześnie Komitet podaje do wiadomości...

W końcu Komitet raz jeszcze odwołuje się do ofiarności społeczeństwa...

Ofiary należy nadysłać na ręce p. Dyr. Pruskiego i Dyr. Baranowskiego.

- Odczyty ks. Oraczewskiego. Po powrocie z zagranicy przybył do naszego miasta...

- Sensacyjne popisy „człowieka-mucha” w Częstochowie.

Dziś, w czwartek, o g. 1 pp. na dachu domu przy ul. Kilińskiego...

Popisy te będą bezpłatne dla Straży Ogniowej i dla publiczności.

Z poranku „Lutni” Niedzielnym porankem „Casino” o programie instrumentalno-wokalnym...

Dzielnia orkiestra 27 p. p. pod batwą por. K. Kardaszńskiego odegrała wspaniale otwórkę...

W Leszczyńsku odpiewał Arję Bizetta i szereg pieśni, ujawniając coraz wyższy stopień kultury śpiewaczej.

Chór „Lutni” pod wodzą p. M. Za wadźkiego odpiewał „marsza tryumfalną” Griega...

cownicy i wykonani, choć nosił skromny tytuł „Poranek muzyczny”...

Kwki w tem pewna przyczyna, może i to, że publiczność niedowierza programom koncertowym...

Loteria fantowa kursów zawodowych żeńskich. Dziś, w czwartek, staraniem Komitetu Rodzicielskiego...

W D. O. K. Kraków są wolne dla inwalidów wojennych posady w XII stopniu służbowym.

- Ceny chleba w miastach polskich. Statystyka cen chleba w Polsce, opracowana na dzień 15 maja...

Gdynia - 43 gr. za kg. chleba 65 proc., Warszawa, Boryslaw, Katowice i Mysłowice - 42, Wilno, Stanisławów, Lwów, Kraków i Sosnowiec - 40, Baranowice, Biały...

W tymże tygodniu zmarło w naszym mieście 23 chrześcijan i 7 tygłów, łącznie 30 osób.

- Nocne jazdy aptek. W noc z dnia 27 na 28 bieżącego otwarto będą następujące apteki:

W tygodniu od 18 do 25 b. m. miejski Wydział Zdrowia skonstatował 12 wypadków zasilających na choroby zakaźne...

W czasie podróży do Niezwywy p. minister Matakiewicz wygłosił na podkładzie statku odczyt o regulacji Wisły...

ZJAZD TECHNIKÓW W KATOWICACH. Katowice, 28.5. - W dniach 29-31 b. m. odbędzie się w Katowicach wspaniały zjazd techników...

PLAJTA SZYFMANÓW. Warszawa, 28.5. - Policja aresztowała 3-ch braci Szyfmanów, właścicieli hurtowni...

ARRESTOWANIE ZBIEGÓW NA GRANICZNYCH LITWISKIEJ. Wilno, 28.5. - Na pograniczu litewskim placówka K. O. P. w rejonie Oran aresztowała 4 osoby...

ki przytomności i natychmiastowe mu ratunkowi szofera Warwasin...

W związku z poszukiwaniem na polskiem terytorjum sprawców napadu w Niemczech miejscowy wydział śledczy...

- Nieudane włamanie do sklepu Leon Lemel (Narutowicza 48), zameldował policji, że noc u niego...

Uryn Rajber (Stodolna 5) zameldował policji, że z placu rzeźni miejskiej skradziono mu rower marki „Opel”...

OSTATNIE WIADOMOŚCI PREZYDENTA RZPLITEJ NA STATKU „KOŚCIUSZKO”. Plock, 28.5. - Wityny przez ludność Czernihwa...

Zdrówie obiadu, śniadania, kolacja, smaczna, gospodarskie, polca Gostrowska...

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

Zdrówie obiadu, śniadania, kolacja, smaczna, gospodarskie, polca Gostrowska...

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

Obywatele! Składajcie ofiary na Komitet Społeczny

Na kolonie letnie dla dzieci polskich z Niemiec. Inż. J. Purzycki 5 zł i żywa dr. J. Dykster...

Tylko 6 złotych! Uwaga! Korzystać z okazji! Czas krótki bo tylko do 30 czerwca...

OGŁOSZENIE Nr. E. 1988/30 Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie...

OGŁOSZENIE Nr. E. 2881/30 Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie...

CYTELNIA „NOWOŚCI”, II-ga Aleja 40, Łeżyńsk front, wyprodukacja bez kaucji...

Zdrówie obiadu, śniadania, kolacja, smaczna, gospodarskie, polca Gostrowska...

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

Zdrówie obiadu, śniadania, kolacja, smaczna, gospodarskie, polca Gostrowska...

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

POTRZEBNY pokój. Oferty składać do „Nowości” 1645

